

اورنبورغ باشقه شهرلرگه بلاتفريق
بهاک بهاسی ۸ صوم
سنه لگی ۵ »
روح ایلغی ۳ صوم
اورنبورغ ژورنال
«دین و معیشت»
تلفون نومر ۲۸۶
بره ملام ۲۵ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبیعه و صلات و مساجد ینکر فیها اسم الله
کثیرا ولینصرن الله من ینصره ان الله لقوی عزیز

زمان تاسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۷ سنه

دین و معیشت

۱۰۰ نچی سنه دوامی

هفته ده بر ۱۵ یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

بیارلگان یازواری
اوزگارنورگه اداره
اختیارلیدر. باصلهغان
یازولر کیرو فایتارلماز.
مارقه سز خطلر قبول
ایدلمی آدرس آلماشتروغه
۶۰ تین آلنور.
آدریسنی آچق
یازولری اوتتله.
آدریسسز مقاله لر
درج ایدلماز.

بره ملام ۲۵ تین

مشایعه

الشیخ محمد مراد المکی جناب لرینگ «مشایعه حزب
الرحمن ومدافعة حزب الشیطان» نام رساله سیمی ننگ
۱، ۲، ۳، نچی جزئلری باصلوب چقدی.
رساله موسمی بیگی طرفندن میدانه قویلغان
تاریخ ادیان مسئله سیمی ورحمت الهیه عمومیتی نظریه
لرینه ردیه اولو املیله تالیف ایدلوب هرکم آنگلارلق
صورتده یازلغان. معلوم مسئله برلن اعتقادی چوالغان
واو مسئله ده حقیقت نه دن عبارت ایدکنی آنگلاوده
کو کلی تردده اولان تورکی طانیغان کشیلره بورساله فی
برر نسخه او یلرنده توتو لازمدر.
بهالری هر جزئی ۱۵ شیره، پوچته ایله ۱۷ شیره.

خاتونلرغه جماعت نمازلرینه

یورونی منع

رساله سیمی کوبله ب هم آزلاب صاتیله باشلاوی
بهاسی بره ملام ۲۵ تین.
بوزدن کیم آلماوچیلرغه تنزیل.
آدریس «دین و معیشت» اداره سنه.

فورست
نون لر حقنده
ندوة العلماء
سافسزلق
الی خبرلر.
غش خبرلری
رنبورغ خبرلری

صحیفه
time/sehifeleribiz
u.8686@gmail.com

زاهد الله غفوری طرفندن سؤال:

اوللرده بعض بر نرسه لر گه تورق بولا. کوب کشیلر اوزلری نلر گان نرسه نی آورا اوچون باشقه لرغه سز حق آرتدروب ما باشماغز منه سز گه چایلك دیب آفچه بیروب مقصود لرینه ابر شه لار.

شول حال عادت روشینه کروپ بارا. تورق بولا تورغان اییرنی آلورغه اوی بی بولماسه ده چایلك الكترم دیب بالفانلاب اوزینك تور فغه فانتاشورغه کیلگانن هویلی. بوئاچندن آلورغه کیلگان کشی بپش اون صوم بیروب، سینگا باری بر ضرورده تو گل فانتاشما دیب اینت اوزاشن جایلی. بو اش یعنی بو طریقه آوو بیرو درست بولامی؟ قائل رشوت بولامی؟

اداره

شوشند یوق بر سؤالگه ۱۹۱۵ نهچی منه نك بد نهچی نومر ه سنده تو بنده گیجه جواب بیر لگان :

تور غده بها آرتدر ماسونلر ایچون بیر لگان آفچه رشوت بولادر. (الرشوة بالكسر ما يعطيه الشخص الحاكم وغيره ليحكم له اويعمل على ما يريد) ردالمختار مطلب فی الکلام علی الرشوة والهدية. یعنی رشوت دینگان نرسه برهونك حاکم گه باخود باشقه بره و گه اوز فائده سینه حکم فیلسون ایچون یا که اوز نلر گینه ابر شو ایچون بیر لگان نرسه می دیبکدر.

ایندی بو تعریف تور غده بها آرتدر ماسونلر ایچون بیر لگان آفچه غده تو غری کیله در. چونکه بها آرتدر ماسونلر دیب بیر لگان آفچه ئوز نیلا کینه ابر شو (آرزان آلو) ایچون بیر لگان بوله در.

ایندی بر آفچه، آلوچیلر غه مطلقا حرامدر. اما بیروچی کشی نك اول آفچه نی آلا رغه بیروچی اوزینك مالینه ضرر کیلو خـ و قبله بولسه آنك اوزینه گناه بولماسه کرك (ثم الرشوة أربعة اقسام منها ما هو حرام على الاخذ والمعطى و هو الرشوة على تقليد القضاء والامارة الثانية ارتشاء القاضي ليحكم و هو كذلك ولو القضاء بحق لانه واجب عليه. الثالث اخذ المال لبسوى امره عند السلطان دفعا للضرر او جابيا للنفع وهو حرام على الاخذ فقط. . . . الرابع ما يدفع لدفع العوف من المدفوع اليه نفسه او ماله حلال للدافع حرام على الاخذ لان دفع الضرر عن المسلم واجب ولا يجوز اخذ المال ليفعل الواجب الخ) ردالمختار مطلب فی الکلام علی الرشوة.

یعنی رشوة دورت قسه در. بر قسه می آلوچیلر غه بیروچی گده حرامدر. اول ایسه قاضیلق آلو ایچون بیر لگان رشوتدر ۲ نهچیسی بر قاضینك حکم نیلو ایچون رشوة آلویدر. بوده آلوچیلر غه بیروچی گده حرامدر. ۳ نهچیسی اوزندن ضرر یبارو باخود اوزینه بر فائده کینرو ایچون حاکملر (ناچالینك لر) آراسنده یوروچیلر گه بیر لگان رشوتدر. بو ایسه

ما آلوچېغه حرامدر. ۴ نچېسى اوزینه یا که مالینه
 بر کبلودن فورقوب بیرلگان رشوتدر بوسی
 روچېگه حلال آلوچېغه حرامدر. ایندی بزنگ بو
 (تور غده بها آرندر ماسونلار ایچون بیرلگان
 رشوة ننگ اشبو ۴ نچى قسمنه کره در. شو ننگ
 برون بیروچېگه حلال آلوچېلرغه حرامدر.

خاتونلر

ننگ جماعت نمازینه یورولرینک درست توغللگی

حقنده

(اوتنگان نومیردن ما بعد)

دین و شریعت دیه آرطقه قالدق انقراضه یوز
 موطاق معواوامغه یافنلاشدق نماز و دیانت دیب
 یورور که بارامی دبسه شول وقتک «دین و معیشت»
 ننگی اربابی و باشقهار فاشنک ممدوح و مقبول بولورلر
 ایدی. جرجی زیدان تاریخ الدیانت الاسلامیه دهنبی محمد
 آنا بابا دینینه مخالف دین اعلام تبلیغ و تعلیمی ایل
 مور مبعوث اولدی نی قدر گنه افر بالارندن و نسب
 نسلرندان اذا وجفاء کوردی هیچ کند فکرندن
 سلگندن قایتدی چونکه کندینک حقاغنگ قانع ورحا.
 ننگ ایمانی کامل و تام ایدی دیه در. شونک کبی «دین
 و معیشتچی» لرده بر بیای قوتیله و مالبله بالانوب
 بازوب باطقانلاری یوق اگر فصداری تفریح ذمه
 و مدافعه عن الدین و امر معروف و نهی منکر و اجر آخرة
 بولماسه شوقدر طعن لره کندارینه هدف قیلماى کوبدن
 باشلاغان بولورلر ایدی «دین و معیشت» گه مقاله بازوچیلر.

ننگ اکثر سیدی، اوتوز و فرق بنلار درس اینتکان
 مدرسلر و امام و خطیب لار و گوزل گوزل نالیفلر
 صاحبی مؤلفلر در، شونلارنی کورمای طعن قیلماق
 فوق العاده انصافسزاق و بصیرتسزاق در و باشقه نازار
 مطبوعاتى شوبل بحرر اربین کورساتسونلر «دین و معیشت»
 میدانک شوبیتلرنی ایراد قیلوب تور.

اوانک اصحابی فجئنی بمثلهم

اذا جمعنا یا کبیر الجماع

اوانک اعوانی فجئنی بنحوهم

اذا ضممتنا یا وقیت المعاول

اوانک احبابی فجی علی بشبههم

اذا نظمتنا یا شویر الدنامل

خاتمه: حاجی شوا یکی مقاله سینه احبابلرینه (لیت
 یوسف ام تلمده امه) و دخی (ثکلتک امک) مقال اربینی اوقندی
 برنچی مقاله سن استانبولک برنچی سنه مقدم صراط
 مستقیمده اسلامک روحانی جسمانی بارمه دیه حلیم ثابت
 بازوب ایدی. حاجی شونک کبی سوز گه فاراب ملاحظه
 سز میدانغه قوبیدی و ایکنچی مقاله سی خانونلر مسجد گه
 یوروی حقنک هم ملاحظه سز غرورندن میدانغه اطلدی
 طعن و لوم کما عائد ایکنن آکلای طعن قیلدی
 و طعنی کندینه قایتدی خانونلارنک جماعت نمازینه یوروی
 زمان سعادتک هم بیک طار رامکه اچنک نیچه شرطلر
 و قیدلر ایله ننگه در سست کورلگان. زمان سعادتک
 صحابه لار منع قیلغانلار. منع قیلماسه لار ایدی (لانمعهوا) وارد
 اولماز ایدی. شول زمانک هم در سست بولسه ده اوللاری
 خبرلی ایدی صوثره شرطلار و قیدلار طابلمای باشلاغاچ
 سدالباب الفساد منع قیلندی. اما بو منع دان تکثیر
 سوادمطلوب بولغان ژبیرلارغه اشتراکلهری صابلاو.
 لارغه فانشولاری هر وقت بولما بدرغان اش بولغاچ
 آنک کندارینی معافظه ایله ابرلاری مهرملهری ایله
 بارولاری ممکن بولغاندن مستثنی در. بو فقیردن

«سیدی پالات» مسلمان کامیبتی اوچر بدبتلنوی صوبرانیه
 کبی ده خاتونلار ننگ اشتر اکی حقیق استفتاء قبلدیلار
 و بن جوازی ایل فتوی بیردیم بلکه لازم دبه سندیم
 ابن ماجه و بخاری (عن ام عطیة قالت امرنا رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ان نخرجن فی یوم الفطر والنحر قال
 قالت ام عطیة فقلنا ان ایت احدیهن لایکون لها جلباب
 قال فلتلبسها اختها من جلبابها حدثنا محمد بن الصباح حدثنا
 سفیان عن ایوب عن ابن سیرین عن ام عطیة قالت
 قال رسول الله صلی الله علیه وسلم اخر جو العواتق وذوات
 الخدور ویشهدن العید ودعوة المسلمین وایجتنبن
 العیض مصلی الناس حدثنا عبد الله بن سعید ثنا حفص
 بن غیاث ثنا حجاج بن ارطاب عن عبد الرحمن بن عابس
 ان النبی صلی الله علیه وسلم کان یخرج بذاته ونسائه
 فی العید بن ابن ماجه وصحیح بخاری هم شونک کبی تکثیر
 سواد المسلمین مطلوب بولغان اورنک حتی ازواج
 مطهرات خروج ایله ما مورهار حتی نماز اوقه ایتورغان
 وقتسز خاتونلارده. اما بزیم و بیلار صایلا و بر قچ
 منده بر بولتورغان تکثیر سواد واجب بولغان
 اورنلارده چولاری تیوشدر. اما مسلمانلار خاتونلار
 سزده غالب کیلورک اورنلارده وزمانلارده و بش وقت
 نماز کبک و جمعه کبک هر وقت بولوب توره تورغان
 تکثیر سواد مطلوب بولغان اورنک هنوز خروجلاری
 ممنوعدر. یوقارغی حدیث شریفدن ظاهر بولا خاتونلار
 چغانک جلبابسز اچکی کیوملرینی اورنارک بتون گوده
 سنی یابارلق کیمسز چولاری بارامی ایکان. اوزنک
 بولسه باشقه اردن آلوب بولسه ده جلباب ایل گنه
 چفسون دیگان سوز. و موسی بیگیبف حاجی ننگ مقاله سی
 مناسبیله خاتونلارغه: بیور کز الله فرشته لریله اسلام
 معر ابلارنک نمازغه دبه جزافلانه. شوکده بعض خاتونلار
 تشکر بازالار. بنهچه بو خاتونلارنی استهزا کبی. خانو-
 نلار استفسار فیلورغه **کراک ایدی**: بزنی معر ابله

چافر اسون بز که، طابینه اچی بولاسنمه عرب ارد پوطلا
 رنی انشی فلان دبه خاتون تعبیر فیلغان کبک بزنی پوطلا
 فیلاسنمه؟ یوسفه بزنی امام فیلوب افتد اعقیلاسنمه؟ یوسفه
 بزلا رگه خیر صفیر النساء آخرها حدیثنی طاشلانوب
 صف السامنی ابرار ننگ الدینه فویاسنمه؟ یا که فصدک
 معر ابدان مطلق جامع و مسجد می؟ آنکده فرشته ابله
 ملائکه ابله اولا چه می زردن بلدک؟ دبه. لکن خاتونلار
 فوشطانلقغه تیز بیرشه نورغان خلق بولغاچ صفی دلک
 لرنندن نافسات العقل لقلارندن تیزوک تشکرنی
 فرلاطدیلار. موسی بیگیبف ننگ افراط تفریطی اولگس
 تو گل میز انسز او اچارسز لکلاری بیک کوب (نعوذ بالله
 من شره و کفانا من کیده و مکره) و دخی حاجی اوفاق
 فکر دبه سی کیله. حدیث صحیح وارد بولغان ول و خبر
 واحد بولسون مسئلارنی تشبه کبی عشر من الفطرة
 حدیثلاری کبی بزلا اول موضوعلارنی اوفاق دبه ای
 مز آنک فکر یورتونیک اوفاق فکر دبه ای مز حاجی توصیه
 ابله اوغراشوی کندینی طانمادیغی فکر ننگ نیندی
 اوفاق یا که بیوک فرینه بار الهدی اوچوندر هم تکرار
 ابدام علمی و دینی خدمتی و مالی ابله ملنکه همتی معلوم
 بولمغان کشبیلر ننگ بوبله توصیه لار ابله اوغراشوی (رحم الله
 امرأعز قدره و لم یعد طوره) حدیثنی ملاحظه قیلمغاندن
 (هذا و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم
 و السلام علی من اتبع الهدی و التزم متابعة المصطفی
 صلی الله علیه و سلم

افقر الخلق ملا عبدالحق بن ملا عمادالدین

قزاندە ندوة العلماء دە خاتون قزلره متعلق
مسئلهلرني طريقه حل قيلندى

(اوتكان نوميردن ما بعد)

باشقه دافلادلر ارفولده رئيس حسب الاصول
ماديه ماده علمايه عرض ايدوب يابلاتفاق
فود بعد الانتقاد والنقض والا برام، والتعديل
كربة آرا ايله قرار ويرلوردى .

بو دافلاد اوفولوب تمام اولديغى كىي ندىر
بيليمون رئيس داملا عبدالله افندى آپانايى
بايلرينىك طبع عاليلرينه موافق كاهيوب (جماعت
كيز بو مادهلر كه جى القلم بولايغنه قرار بېرىمك
بىك كولكى بولامز موندە نيچه عصر اردن بېرلى
تئلى فيه اولان مسئلهلر بار، وپردە علمانىك شائيننه
بق بولماغان مسئلهلر بار) دىب كامبسيانك باشيننه
وك تحقير چوقمارينى ايندىردى .

وبىوك برهيجان، وغلبيان، وشاوشونى موجب
ولدى .

نهايت پريزيديوم اعضالى بو فقير ايله منهاج
افندى قدرمتى جنابلىرى حاضر بولماغان مجلسده
ميراث، شهادت، وتعدد زوجات، وحجاب (حقنده
ريز الوتسيبا توزومشار وسائىلر (اوزلرينىك
بىرلرنجه) شوماغنه اسقاط اينمشار .

ايرته ايله ندويه وار دفته بونى بزلره سوبلدى .

بىز بوگا عدم رضامزى بيلدىردك . نهايت ۲۶

بول سھشنبه كون ندوهنىك سكرتېرى كوني موسى
وزينىك بو خصوصده اولان دافلادىنى اوقدى، حضار
شورلانوب دكلاديلر . بو هاجز آڭا قارشى جواب
بىردك آئيدە دكلاديلر . بونلردن سكره منكور

ريز الوتسيبانى اوقوديلر .

فقط آنك عينن دگل شهر خلفه نك مسخ ايندىكى
اوقوديلر علما بىردن بىره بىز بونى ايستىمىز داكلادده
اولان مادهلر مذاكره اولنسون ديه شاو گوز
ايندىلر، ومجلسنىك ترتيبى بوزامى . پريزيديوم اعضا-
لرى بىر بىره مجتمه اولوب ملا عبدالله آپانايىنىك ترتيب
ايندىكى ريز الوتسيبانى اوقورغه قرار وىرديلر . منهاج
افندى قدرمتى، وملا صادق افندى ايمانقولى، وملا
مطهر افندى فيشقى، وفقير بوگا راضى بولمادىق،
وعلمالرنىك بوگا راضى بولمايچقلىرىنى وهابت كوئلسز
ايش بولاچقىنى سويلدك .

فقط چه چاره كوپچىلك غلبه چالديلر، ومجلسكه
كيروب علمالرنى جيوب اوقوديلر .

اوقوديلر اما فقط علمالر اولگىدىن زياده پىرو-
تست ايندىلر، واول دافلادنىك مذاكره كه قوبلويون
طلب ايندىلر . رئيس قول كوتورتوب، واورنلرنده
باقدى بولمى . نهايت ريز الوتسيباكه راضى بولماغا-
نلرنى چىقارتوب صانادى . (بوزده ايكى اولدىلر)
راضى بولغان ايندىلر . اورنلرنده اوتشورغان
بىرلرنده صانادى راي العين مجھوعنىك ثلث مقدارنده
بولغان ايندىلرنى طيشارى چىقىمش علمايه مساوى
چىقارديلر رئيسنىك انضماميل انلرنىك غلبه سيل حكم
ايندىلر . بوقارىده سنى بىرەدن قاراب تورغانلر بو-
نلرنىك عددينىك ۸۳ اولديغى، و بىر كشىنىك دورت
بىش كره صانالدىلرن بىمىن ايدوب سويليلر .

وبونىكله بىر ابر انلرنىك آرالرنده آنچه تولاىكنه
كبرگان وطاوشقه مالك بولماغان معلملر بىك كوپ
ايدى . انلر اسقاط اولندىك مخالفه ۶۰ - ۷۰ دن آرتق
بولمايهچق ايندىلر شارده هم شوقدر ايندىلر . بىر بونىك
اوزرينه ريز الوتسيبايه راضى اولماغان علما مجلسنى
تاشلاب چىغوب كنديلر .

مونه غايبت گوزلك ابله گنه اوتته چك علما ندوه
 مينك بوشكله كيرمه سينه رئيس عبدالله ملا آبانايى
 سبب اولدى. اگر مذکور دافلادنى باشقه دافلادلر
 كى ماده ماده مذاكره به قويا ايدى. بونلر نك هيچ برى
 بواى ايدى .

فقط چه چاره مشار ايه نديندى؟ اوتته طرفه
 طرفدارلق ايدوب حقسزاق ايتارك بويله فنالغه باعث
 بولدى. مسكاو اسپيز دنده عياض اسحاقينى مى شورا
 اعضالغينه كيرتمك ايچون نه كى روللر اويناديلر ايسه
 عبدالله ملاده بو خصوصه شوندىن كيم رول اوينامدى.
 هر نه وبالى وار ايسه آنك موبينه بولسون. بويله
 ايدچكى وار. اوانونوك بومستله لر ايچون كامبسيا
 تشكيل ايدوب انلر نك اشلرن، بوفولارن، راحنلارن
 قالدريعه حاجت بوق ايدى.

آخري وار محمد مراد

انصافسزلق

«بولدز» غزته سنده هادى مقصودى (لن تستطعوا
 ان تعدوا بين النساء) آيه كرىبه سندن تعدد زوجات
 نك بوفاضى چغادى عدلك ايتام ديب ابكى خاتون
 آ اوچنى ناخال ديب رومچه شتم ايتنه نرسز اوياء
 سز ديباكي بول. بوانصافسز پچراق سوزلرى ايله
 ابكى وجهدن علماء السلف نى تحقير ايتنه: بر وجهى
 علماء كرام بو وقته قدر آيه كرىبه نك معناسينى
 آكلاماغان بولالار.

۲نچى وجهى علماءسلف اراسنده اوتكان ابكى
 خاتونلى اربنى ده ناخالدى، العياذ بالله. بر نيچه كشى نك
 گنه تقديمه سببلى هادى غه علماء كرام حسن ظن ايدوب
 علماء كرام طرفندن مى شوراغه وكيل ايدرك تعيين
 ايدانگان ايدى. شرعى مسئله لر وقتنده خلاف
 شريعت اوله چق فرارلرده مى شوراغه تنبيه ايدرك
 مقصد بول سايلانغاندىن صوك اوز بده صحنه گه چغوب
 شبيله خدمت لرده بولاچغنى وعده ايتكان ايدى. آنك
 اون بش كوندن صوك بولغان شريعتكه ايتكان خدمتى
 شو ايسه بو علماء شرعى تخفيف دن گنه عبارءدر .
 بو حقه علماء كرام قطعى بر فكر توتمهلى آنك
 بو بلچراق سوزنه هر يردن پراتيست ايدوب كبرو
 قابناروب آلونى طالب ايدركه تيوش ايدكنده هيچ كم
 شبه ايتماسه كرك .

ندوة العلماء ده آكاره سه تاوش بيرومه تامم
 ايتكى ده اعلام ايدمن .

عبدالله المعاضى

شعر:

(علماء جمعيتى حقنده)

مبارك ابلگاي عالميره اوشبو حق جمعيت
 بو جمعيت كه باعث بوزمانده بولدى حرىت
 جديد افكارلر يدين اهل اسلامه ضرر خوفى
 بار ايردى ايهدى شايد اور نيغه جانا بقاي امنيت
 نه يرگه بار سالار بوقوم غوغا ايله دى برپا
 بغارا اهليگه هم سالى چندان بي حضوريت
 مساوى دير رجال ايله نساءلرنى حقوق اوزره
 نبوتنده امامنده نيگه نابايدر اهليت

نکاح ہر قید شرعیہ کہ خاتونلار و ثانیہ
آلار مختار اولورسه بواہاسمی ایر گہ رفیت
نساء فی دبدی حق (حرث لکم) موندہ اشارتدر
دہایت ایلامہک اغیار دین شایان حرثیت

اونک اوستینگہ ایرارنی (قوامون) دبدی باری
موننگ ہکسینی اجر ایلہ ماک فندای جہوایت
پناکسینارنی کورگیل کیم خلاف نص ضمیر بندہ
جلایب نساء نک جیبی نی چاک ایلہ ماک نیت

نساءلر یوزینی آچوب کوچدہ یورسہ فی رسوالق
نساد فتنہ دین اوز گہ بولورمو موندہ خیریت
نماز و روزہ دن کوب سعی ایتار رفع حجاب روزہ
سبب نیدر بواشکہ بیردیلم آر تی اہمیت

نیچہ بلدہ بوٹا کوشش ایتارار جان تن برلہ
بوبر اطوار ایرر خناسدین آنلارغہ ارثیت
(علیکم بالسواد الاعظم) مضمونیدین آگاہ
اولانلر مجتہدار گہ قبلورلر بارچہ تبعیت

ہمیشہ اول گروہ جہور اسلامہ خلاف ایلر
اولور ظاہر آلاردین مجتہد فولیگہ غیریت
بیلک کیم عفو لہیہ قص شارب سنت اولمش در
مقالین خلق ایتب سہلت اوزون قویماق نہ خاصیت
کلام ختم ابلائی «غربتی» اوشبو دعا برلن
خداوند اکرم قبل جملہ مؤمنگہ صلاحیت

ملا نوریون محمد اعلم غربتی ترکستانی ارغانی

مدافعہ

۲۲۶۹نچہ نومبر «وقت» دہ عبدالعلیم آیدارف
امضاسیلہ بزم حقوزدہ افکار عامہنی تشویشکہ نوشرو
قصیدلہ بازارمش بر مقالہ باصلغان. بو مقالہ آیدارفنک
بزم حقوزدہ غرض شخصی و نیۃ فاسدہ ایلہ بازارغان
مقالہ اربنک اولگینسی بولمغان کبک آخر غیبیک بولمازہ
طوردیغی یرلردہ مسلمانلرنک نفرتن قازانوب
مسلمان اکابری و معتبرانی ایلہ دشمنانلاشوب ہیج بر
یردہ فرار تابا آلمای ایلدین ایانگہ یورور گہ مجبور
بولغان و بنون عمرن نفاق و مدافنہ ہم بالغان دانوصچیلق
ایلہ اوتکار مکہ بولغان اخلافسز بر کشینک خداہمتعال
ہدایۃ بیرماسہ موندن صوئدہ اعتبارغہ کرہچی
وانصافقہ قسایتناچافی امید ایتلمگاناکن و بو طرف
مسلمانلری آراسندہ دانوصچیلق ہم اخلاق اسلامہ
جہنندن ایلک مذموم بر صفتہ بولغان نہاملق ایلہ معروف
بولوب بہاسی نول بولغان بر مخلوقنک بازارغان
اوبدر مالربنہ موندن مقدم جواب بازارغہ عارلہنمش
ایدم.

لکن بر طوقتامای اوبدرلوب بازارمقدہ بولغان بو
مقالہ خبیثہلر بزنی کورمہ گان وعلیمنی بلمگان آدملرنی
آزمی کوبہی شبہہ گہ نوشرو احتمالی بولغانلقدین
جواب بازارغہ بولدی.

بوہر یف اوزبنک مقالہ مندہ بزنی نیقلای حکومتینہ
مسلمانلر اوستندین دانوص باصاو ایلہ شغلانودہ ،
چیلای اویاز امیزدینہ ہمدہ مسکاودہ بولغان مسلمان
امیزدینہ پروتیسٹلار بیرودہ عیبیلر بازاردر.

وبز گہ حقوق جہنندن حقارۃ بولورلق سوزلر استعمال
قیلادر تعقیب مسئلہلرن عدلیہ محکمہلرینہ فالدروب
یوقاریدہ مذکور سعایتلریگہ جواب بازارمز.

اولا نيقالاي حكومتينه دانوص باصاوايله شغللنگان بولساق بىز قربانغليفلار نىڭ قايسىمىزنىڭ امضاءسىل قايجان كم حقنىڭ وقايسى مامور گە دانوص باصالغان. آيدار ف بىر گنە واقعهده بولسەده شونداي دانوص باصالغانن مطبوعانده اثبات ايتسورن

في الحقيقة فتنه كارلى ايله آيدار ف اوزى بىر نىچە اورن مسلمانلار ندىن قولوب كېلگاندىن صوڭ چىلابى اوبازنده بىر اولده كىتبخانه ناظرى بولوب طورغانده بو طرفنىڭ ايكى مشهور دانوصچىلرى وژاندار مە ما مورلارنىڭ ايكى بىقىن آشنالرى ايله دوستلوق تحصيل قىلوب دېنگە و بىز گە دشمان اولارق اشكە كر شدى. بوكشىلار بىزنى بىر نىچە مرتبه پان اسلام بىزم حر كىتبه، وباشقردار نىڭ جىرلارنى ايسكى حكومە جىرلەب آلدى دېخبر تاراتوده، باشقرد عسكىرى تشكىل قىلورغە اجتهاد ايتوده روسچە اوقوغە قارشى طوروده عىبلەب كاعدار بىردىلار هم والدم اوشبو دانوصلار بويىنچە نفى باد قىلغىدى وهر نه قدر ۱۹۱۳ نچى يىل مانىقىستلار بولوب ظالم حكومەتنىڭ بوشاغىراق و قىندە وطنغە قايتار لى ايسەده ايسكى حكومە آنى سياسى اشانچىسىز تابوب لوازمىن قايتار مادی.

بونلرە ايكى ألوغ يار دىمچى و بودانوصلرە ايكى بىوك بول بىروچى سابق اورنبورغ واليسى صوخوملىنوف ايله ژاندار مە باشلىقى بابىچو بىر نىچە پالىتىسىبە وژاندار مە ما مورلارى ايدىلار .

ايسكى حكومت وقتىكە علم و ايداشلار بىنك اوزلارنى روسچە اوقىتو طرفدارى و بنا بىرىن آبروسىنىيە обрусѣніە گە قوتلى واسطە بولولارن قربانغليفلار ايسە صلابت دېنىيە صاحبلارى بولوب روسلاشدر و سياستىكە ايسكى حكومت نىڭ دشمانى بولولارن صوبلە و گە قدر جرة ايتوب ايسكى مامورلارە بقىنلاشوغە اجتهاد

ايتوب يوردا لرى ايشدىلە ايدى. اوشبو سببىدىن دەمذكور دانوصلار تىزلك ايله مقبولايە گە آشدى موزە اوشبو قىندە چىلار ايسكى حكومت گە بىزنى دشمان سانالاب. يوردىكلرى حالە انقلاب بولوب قوبغاچ اوزلار بىنك قباحتلكلار بىنك طاشقنلغىدىن بىنك حكومت گە والدمنى ايسكى حكومت طرفدارى ايدى دېيە دانوص قىلورغە وقامىسارغە مراجعت ايدوب والدمنى حبس قىلورغە تشبىث ايتو گەده اوبالما دىلار. بىر نچى آپرىلك اوشبو يىل والدمە صالدا نلار بىبار قوب كامىسارغە چىلە بىگە آلوب باروب يوروندىلار البتە حلق كون كىك ظاهر بولغانلقدىن هېچ بىر نرسە بولورغە مەمكىن دە تو گل ايدى هم هېچ نرسە بولمادى شول كون مسلمان صالدا نلار جىبولوب والدم طرفىدىن والدمنىڭ عىبسىز بولوى حقنىڭ كامىسارغە مراجعت ايتكانلار ايكان شول مناصبت ايله ينە آيدار فلر قاماپا. نېسە مىنم اوستىدىن چىلەبى صالدا نلارى آراسىنىڭ فوتوقو صالدى دېيە دانوص باصادىلار ومىندىن جواب آلنوغە سبب بولدىلار .

آخري وار

چىلابى اوبازنده بيش ؤولست مسلمانلرى طرفىدىن تشكىل قىلىنىش مسلمانلر آراسىندە غراژدانلىق وحرية تاراتو «كامىتىنىڭ رھىسى، و آبلاستنوى باشقرد شوراسىنىڭ موقت اعضاسى: امام ومدرس: محمد عبدالحى ولدالشيخ عبيدالله ابن الشيخ عبدالحكىم ابن داملا قربانغلى .

تورلى خىرلر

غزىتەلردىن

(خاتونلر قوبانى)

صوتقى كۈنلەردە قزاندا «ملى شورا» سايلالارى
مناسىتى بىلەن خاتونلارنى ھامايە قىلۇپ سۆزلەنگەن
لۇچۇن اوچاير قىنالىدى .
آواز

ھلاكت

قزان بىلەنغەندە شارطلاو وقتىندە تارالۇپ قالغان
بومبەنى سوقۇپ اولىنىڭ كىشىسى اويندە آلۇپ
ئايئۇب يىزىن فوتارۇپ آلامزدىگاندا بومبا شارطلاب
كشى ھلاك بولغان .
قوياش

دانوس كاغدارى

قورواتى غزىتەسى احمدفائز داودنىڭ ايسكى
حكومت زمانەسندە بويىلار اوستىدىن بىرگان ايكى
تورلى دانوس كاغدىن بازغاچ توبىندەگى سوزلارنى
بازا :

«بويىلار اشىندە اورس ژاندارمسكىلر بىلەن
مىچدوگە جىگلوب بوروگان» ملت نىڭ كوزىن چىقارتى
لۇچۇن «دشمان» قولىندە «مىل» طوتىدىغان بويىلار
ئىش مناسىتى بىلەن بوتون روسىيە مىسلمانلر بىلەن بالا
بايقان بىلچىراق ارغىتقان ھائىنلار ھنوز بىر نرسەدە
بولمىغان شىكىللى بىزنىڭ آرامزىدە يەروب طورالار .
بىز آلارنىڭ چىن ھويىلر بىلەن بىلەن بىلورگەدە تلامبىز ،
ياكە بىلسە كىدە آندىن كوز بومامز . بونىدىن كىلە ؟
بىزدە مىلى وجدان ، اجتماعى ھىيە بولمىدىن كىلە . اگر
بىزدە تورك تاتار ملتى نىڭ اجتماعى سلامت لگىنە باقتى

استىقبالىنە ھىيەت بىرو بولسە ايدى ، ملت آرگانىزى .
مىنە زەر سالوچىلارنى باقتىلارغە طوغرى كىتوب
بارغان ملت آر باسىنىڭ تەگەر مەچنە طايىاق طوغرى
لورنى ملت «مىراپى» نىدىن ھىچ توفقسىز سۆز
چىقارغان بولور ، آلارنىڭ ماڭلاپلر بىلەن «ھذا كافر»
دەپ بارغان «دابة الارض» مەرىن باسقان بولور
ابدك .

بوق شول بىزدە ھىيەت ، مىلى وجدان اجتماعى
ايمان بىلەن . . .

«قورولتاي» نومبر ۱۳ .

بىتلىك الماشدروچىلر

«اوسا شەرىندە شىبەلى» تارىخى بىر نىچە
خىرىنىڭ اويوشمە باصاب جماعت اشلىرىنە فاطوشوب
غاوغا ، نىزاع چىقارۇپ بورولارى البتە بىر كەگەدە
بىلەسز توگىلەر . بولارنىڭ مەركىزلىرىدە بايزىدىنىڭ
پىسارى فاتىح سىقى ، ژاينى سىنوزر طامماچى ھامدار
بايمىبىتىلر پر اۋاقاطورلقدە تەھىت ايتىلگان واعظ ناوروزى
ھەم مىرر عالەمجان ابراھىمىلر طورغانى مەلۇمدەر .
مۇنە بو اويوشما ايسكى ادارە زمانىدە ، ايسكى
ادارەنىڭ اوچرىز دىنىيەلرندە خىدمەت ايتۇپ بورسەدە ،
مۇندەقى خىرىلر ايسكى ادارەنىڭ جانى بولغان قارە
غزىتەلردە خىدمەت ايتۇپ ، شول وقتىدەقى تىسارلقدە
بارا طورغان مىلى ھەركەتلىرىدە ، بىر باقتىن كىلۇپ ،
اىككىنچى باقتىن اباق چالۇپ كىلسەلردە ، ھىيەت اعلان
ايتلۇپ ژاندارمار قاچۇپ بىنكاچدە ئوزلارنى
«سانسىيالىست» دەپ اعلان ايتىدىلر : ئلگەر يىگى قىسقى
ادارە وقتىدەكى بىلەن مىلى بايراقلر كۈنەرب كىلگان
مىلى خىدمەت ايتۇپ كىلگان ھائىلرغە ، قارشى طامماچى
كامپانىيە آچىدىلر ايد

حریتدن استفاده

ویر حنورال اوبازی تامبان تانغ-اور ژولسنه
 رسخوجه قریبە سنه حریت اعلان قیلانندن سوک صابورنی
 مسجد بنا قیلادی. رسخوجه یعنی صوبان اول خلقی
 بورونقیدن دین دیانتلی اولدیغندن مسجد بناسی حقنک
 بیک اجتهاد ایتدیله خصوصاً پادر انجیک هبة الله بن
 عبدالهؤمن افندی بیگراکه اجتهادده بولندی ایکی
 آی دورنک فوق العاده قمنچیلیک گه فارامای آی کوتارو
 حدینه بندی. آی کوتارو مجلسی ۲۱نجی آوغوسنه
 دوشنبه کون اولدی ۲نجی بر جان وولعی الهمجد
 قریبە سی نك ایشان العاج عبدالحنان بن نعمان حضرتلری
 مجاسکه شریف بیوردی خارجدن جیلغان عالم
 مدرس و معلم عواملر مک پارمدن زیاده اولدی
 ایشان عبدالحنان حضرتلری اوپله نمازندن سوک جامع
 شریفده یاکی حکومت رواجنه دعاء قیلانندن سوک
 خاق آراسنه انتشار اولان فسق فسادنک هم بدعت
 سیه نك چوققاره حنلی تاثير ایده چکن حریت نامنه
 قرآن خلافنه قارشى قرارلرنی برم برم آکلاندى
 وعظنی حمد صلوات ایله باشلادی.

اما بعد فان اصدق الحديث كتاب الله تعالى وان
 افضل الهدى هدى محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه
 وسلم وشر الامور محدثاتها وكل محدثة بدعة وكل
 بدعة ضلالة وكل ضلالة في النار) حدیثنی اوقغانندن
 سوک (وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون) آیه شریفه
 سن معنلری ایله وعظ ایدوب انساننک نه ایچون
 پارانلیدی حقنک چوق وعظ ایتدی. خلق بیک مینون
 اولدی. الله تعالی اجرین مضاعف ایله سوک مجلسنی باشلاب
 تا مپس ایدوچی دیانت پرورلردن ملا حسن الدین
 بن عبدالله جنابلری هم شاهن کری بن عبدبای افندیله
 رسخوجه اوللرن طوپلاب اعانه جیدیلر شول جیلغان
 اعانهلر ایله دعوت ایدامش خلقنی اطعام قیلدیله ۳۶۰

صوم صرف ایدادی شولوق جیلغان خلق مسجدجامع
 غه فارای ۳۴۳ صوم اعانه قیلدی لر پادر انجیک هبة الله افندی
 گه ۳۵۰ صوم اعانه قیلدیله اعانه صاحبیلر ینه عومسا
 عن صیوم القلب تشکر دهمن

ملا خلیل الله بن صفوان

احکام شرعیه نك فلسفه سی بلنو

عبدالرحمن فخر الدین ۳۰نجی آوغست دیواری
 کالیندار کاغدی نك آرتنک بویله بازغان: «آور و پاعاد
 نلر نه کوره نکاح وقتنک ایر برله قزنک ؤوزلری حاضر
 بولولاری لازم ایدی. حاضرند فرانسیه ده وکیللر
 آرفلی نکاح قیلنور غه مساهمه ایتهدر». شبهه سن هر
 نر سه نك حکمت و فلسفه سنی از لهب شونی عمل گه قوبوچی
 فرانسوزلر اوشبو اش نك فلسفه و فائک سیننی تابقانلرده
 بناء علیه بونی عمل گه قویغانلر حالبوکه روسیه مسلمان
 نلری برنچی مسکاور اسپزدند شریعتنمزدده بولغان
 اوشبو فائدهلو اشنی فصقارتب نکاح وقتنک ایر برله
 قزنک حاضر بولولارنی شرط ایتکان ایدیلر. قزاند
 علماء اسپزدی طرفندن صایلانمش کامیسییه ده بونک خلان
 شریعت ایدیکی ایل فتوی ویرامش ایدی.

اعانه

قزاندە یانغین دین ضررانمش مسلمانلر فائده سینیه
 اور مکی نك ۳نجی محل مسجدنده، یوز اوتز صوم اعانه
 جیولاندى. تیزا کده اورننه تابشورلاچق.

تقریض

محترم محمد صادق حضرت نك رنجو بولا نور و بده
 خانوں لرغه جماعت نماز نه بورولارنى منع نام رساله
 ناوليف ايدوب دين مابين اسلامه ايتمش خدمت عالی-
 رنه تشكر دن عاجز من رساله سى ايسه غايت ده افاده لى
 روشده چقمشدر. بناء عليه سلامت اولغان باش علماء-
 رمز جنابلارنى نمونه ايدهر ك هر وقت شيله رساله لر
 ناوليف و بجاء محترمه كه رديه لر باز و ايله شغل له نسه لر
 ايدى ديب جهل ديانت پرور خلق نك آرزو ايله چكبه
 بهبه سزدر. جناب حق جهل مزه نصيب ايليه آمين.
 ناوليف ايدله چك رساله لرى حاضر ده على حده طبع مادی
 هت دن كوچ اولا ايكان دولا عبدالحق حضرت كى
 كاه محترمه ده تفرقه صورتنده نشر ايدوب نور رغه ده
 موثره بر فرصتى كبلد كده بر اهل همت طرفندن على
 حده طبع ايدانور ايدى.

معاضی

خارجى خبرلر

ريغا

دشمانلر نك عهومي تجاوزلر بینه قارشى بر بيلدىن
 زياده محكم لگن صاقلاغان ريغا، آوغست ۱۹ نده بولغان
 موغش لردن صوك دشمان رغه كوچدى.
 سنتابر آينده ريغا فرونتنده بزنك عسکرلر رنه نلن
 نكاج دشمان رغه قارشى جدى حرکت باشلانغان خبرلر
 كورلدى.

۳نهي سنتابر ده طارالغان رسمى خبر كه كوره ريغا

فرونتنده پستوف شو سه بولى رايوننده بزنك عسكرى
 فرقه لر دشمان پاز يتسيه سن اشغال ايتكانلر. فقط
 دشمانلر طرفندن جدى ونق قصر قلاو بولديغندن كبرى
 چيگانلر. «موديل» ياغنده آتشولار نق دوام اينه.
 غوسه تين شمال غربى طرفنده بزنك عسکرلر دشمان
 نك آلفى فرقه لر ين دفع ايتوب «از بر ريسقه» ياغنداغى
 اورماننى اشغال ايتكانلر
 صوتقى خبرلر كه كوره فريدر بختناد نك شمال شرفى
 ياغنده بزنك عسکرلر بيز اورماننى اشغال ايتوب بر
 پوليو مبيت قواغه آلمانلر.

تورك فرونتنده

تورك اير ان حدودنده «ريواندوز» ديگان اورندن
 ايللى چافرم شرفده توركلر بزنك عسکرلرنى فرار-
 لانغان طاواق اورنلر نه هجوم ايتوب مذکور خطدن
 شرفغه طابا چيگندر گانلر.

بغداد تيره سنده

استانبولدن نيمس عسکرلرى فرونتفه يبارلگان
 بر قسم اوسنر باعسکرلرى تورك فرونتينه كوچرلگان.
 بونلر نمايش طر بقبل هجوم باصا باچقار ايمش.
 اما تورك نيمس عسکرلرى اول بغداد فرونتنده
 تجاوز باصارغه حاضرلنلر ايكان.

اورنبورغ خبرلری

اعتذار

مجله مز اوچون آرداغي سنه نك كاغدن تامين اينو مسئله سيل ۱۲ كون مقداری سفرده بولووم سببلی اوشبو نومر مجله وقتندن بر قدر كچه گوب چقدی .

بوندن سو كغی ۳۵ - ۳۶ نومر لر ايكسی بوردن چغار بلوب جبر نقصان ايدله چك در انشاء الله

محترم مشتريلرمزدن عفو اوتتوب :

علام الدين خان اسلامف

آزق مسئله سی

باشقه شهر لرده اولديغر كبی اورنبورغده آزق مسئله سی نوایه سینه ابر شدی . بو كارچه آشاو اچوده بيك ايركن تورغان اورنبورغ شهر اهالیسینه ده كومه چ كونگه كشی باشینه بر قداق (رابوچی لرغه قداق بارم) كار نهچه برلن بيرله باشلادی . كومه چ آلمغان لرغه آيفه ۲۷ قداق اون بيرله . چای آيفه جان باشینه اچموخا شبكر قداق چبرك بيرله .

ياشما رساله

مطبعه مز «خاتون لرنی جماعت نمازینه بورودن منع» اسملی رساله نك ايكنجی قسمی باصلوب چقدی .

بونك خاتون لرنك جماعت نمازینه بورولری حقنه دورت مذهب اماملرينك موزلری نقل ايدلنپ همه سی نك معناسی تاتارچه ترجمه ايلن بيان ايدلنگان . دورت مذهب اماملری فارشونده خاتون لرنك

جماعت نمازینه بورولرينك درست تو گلنگی فی طرفه بيان ايدلنگان كورسی كيانگان ذاتلر بورمالر كنب خانه لرنده بولندرواری مطاوبدر .

رساله ياخشی كاغده باصلوب ۳۶ بيت دن عبارة ۳۰ ة پوچته مصارفيله ۴۰ ة .

آدریس :

اورنبورغده «دين و معيشت» مطبعه سی

شهر دوماسنده

اورنبورغ شهر دوماسنده كوب مذاكره لر بعدله كنيهاتومر افارغه ايلكتر استانسه سفندن اينير گبه بيرولر بتونلاي طوقتاترغه فرار بيرلگان . مسلمان غلاصن لرندن بعضيلر مسلمان مدرسهارينه اورونلاشدر لغان صالدا طارنك شوشی كنيهاتوغراف بناملرينه اورونلاشدر لرغه تپوشلگن سويلگان لر .

خصوصی يورط لرغه ده ايلكتر قوتی بيرولر بولاطرغيغه قاراغانده ۳۰ پر تسبنت كيمتور گه فرار بيرلگان .

مشتريلرمز دقتينه !

حاضر عادی خطلرغه اولگی اون تين اورنبورغ تين يابشدر لورغه تپوش . كوب خطلر نك مارقه لری ايسكيچه بولغانغه تولهب آلورغه توغری كيل . مقال خط بازوچی لر بونی دقت لرينه آلسونلر ایدی .

ناشری : محمد ولی حسینف

Издатель Мухамедвалий Хусаиновъ.

محرری : علام الدين خان اسلامف

Редакторъ Г. Ханъ - Ислямовъ.

журнала «Динъ ва Магишеть» Оренбургъ